

RÁÐSTEFNA NÁMSBRAUTAR Í TÓMSTUNDAFRÆÐI

MIKILVÆGIR AÐRIR Í LÍFI FÓLKS - 25 ÁRA AFMÆLI NÁMSLEIÐAR

27. mars

Kl. 09.30 - 14.30

SAGA, Stofa S-114

VERIÐ ÖLL VELKOMIN

Tómstundadagurinn
2026

„LÖGBUNDIN LEYNIÞJÓNUSTA“
FRÍSTUNDAHEIMILIN Á ÍSLANDI,
OPINBER SÝNILEIKI OG
ÓSÝNILEIKI

Steingerður Kristjánsdóttir

Aðjúnkt

Föstudaginn 27. mars
Klukkan 9.30 - 14.30

Sögu - Menntavísindasviði Háskóla Íslands

Lögbundin „leyni þjónusta“

Tómstundadagurinn 2026

Steingerður Kristjánsdóttir

Félags- og tilfinningafærni í frístundastarfi

Nám í félags- og tilfinningafærni fer fram í óformlegum aðstæðum og er mikilvægur þáttur í starfsemi frístundaheimila (Bäcklin og Jonson 2022)

Frístundaheimilið staðsetur sig einhversstaðar á milli formlegs og óformlegs náms þar sem nám í félags- og tilfinningafærni á sér stað (Bondeson og Danielsson 2020)

Leikur sem felur í sér virka þátttöku, samvinnu og lausnamiðaða hugsun styður bæði vitsmunaproska og félags- og tilfinningafærni barna (Zohs o.fl, 2017)

Lög um grunnskóla 76/2016

- Öllum börnum í yngri árgöngum grunnskóla skal gefinn kostur á þjónustu frístundaheimila. **Frístundaheimili er frístundavettvangur barna með áherslu á val barna, frjálsan leik og fjölbreytileika í viðfangsefnum og umhverfi. Við skipulag þjónustu frístundaheimila skal tekið mið af þörfum, þroska og áhuga hvers og eins.**
- Ráðuneytið gefur út, að höfðu samráði við Samband íslenskra sveitarfélaga, **viðmið um gæði frístundastarfs, þ.m.t. um hlutverk og markmið, skipulag og starfsaðstæður, starfshætti, margbreytileika, stjórnun og menntun starfsfólks** (Lög um grunnskóla nr. 76/2016., e.d.).

The screenshot shows the header of the Alþingi website. At the top right, there are language options: 'Dansk | English | +' and a search bar labeled 'Leitarorð'. Below this is the Alþingi logo, which consists of a building illustration and the word 'ALÞINGI'. A dark blue navigation bar contains the following menu items: 'Þingfundir og mál', 'Þingmenn', 'Nefndir', 'Alþjóðastarf', 'Lagasafn', 'Ályktanir Alþingis', and 'Um Alþingi'. Below the navigation bar, a light green breadcrumb trail reads 'Forsíða > Lagasafn > Lög'.

■ [33. gr. a. Frístundaheimili.

- Öllum börnum í yngri árgöngum grunnskóla skal gefinn kostur á þjónustu frístundaheimila. Frístundaheimili er frístundavettvangur barna með áherslu á val barna, frjálsan leik og fjölbreytileika í viðfangsefnum og umhverfi. Við skipulag þjónustu frístundaheimila skal tekið mið af þörfum, þroska og áhuga hvers og eins.
- Sveitarfélög fara með faglegt forræði frístundaheimila, ákveða skipulag starfsemi þeirra og rekstrarform með samþættingu skóla- og frístundastarfs og þarfir barna að leiðarljósi.
- Á frístundaheimilum gilda almenn ákvæði laganna og reglugerða settra samkvæmt þeim um öryggi og velferð barna, réttindi og skyldur, tilkynningarskyldu og ráðningarbann á grundvelli sakavottorðs.
- Ráðuneytið gefur út, ¹⁾ að höfðu samráði við Samband íslenskra sveitarfélaga, viðmið um gæði frístundastarfs, þ.m.t. um hlutverk og markmið, skipulag og starfsaðstæður, starfshætti, margbreytileika, stjórnun og menntun starfsfólks.
- Sveitarfélög geta ákveðið að reka ekki frístundaheimili ef gildar ástæður eru fyrir hendi, t.d. staðbundnar aðstæður.
- Sveitarfélögum er heimilt að taka gjald fyrir vistun barna á frístundaheimili samkvæmt gjaldskrá sem þau setja og birta opinberlega. Gjaldskrárákvarðanir samkvæmt þessari grein eru kærarlegar samkvæmt fyrir mælum 47. gr.]²⁾

HLUTVERK FRÍSTUNDAHEIMILA

Meginhlutverk frístundaheimila fyrir 6-9 ára börn er að bjóða þeim innihaldsrikt frístunda- og tómstundastarf í barnvænu og skapandi umhverfi þar sem starfshættir einkennast af frjálsum leik og vali.

LEIÐARLJÓFS FRÍSTUNDAHEIMILA	<ul style="list-style-type: none"> Að bjóða öllum börnum jafntíku í fjölbreytta frístunda- og tómstundastarf án aðgreiningar með það að markmiði að efla sjálfrátt og félagsferni þeirra. Umhverfi starfsins einkennast af öruggi, fagmennsku og virðingu þar sem jákvæð samskipti og hjálpslegar starfshættir eru í höfvegum halðri í samræmi við Barnasamtíma Sameinuðu þjóðanna. 																
BÖRNIN Á FRÍSTUNDAHEIMILINU	<table border="1"> <tr> <td>1 Börnin líka vel og eru örugg, heilbrigð og glíð</td> <td>2 Börnin hafa sterka sjálfrátt og félagsferni</td> <td>3 Börnin eru virkir hjálpararar og hafa jáfn tækifæri til að halda áttílu á starfi og aðstæður</td> <td>4 Börnin eru áhugasöm um starfið og styrkar þeirra fer til að njóta sín</td> </tr> <tr> <td>a Frístundaerfingir fenna börn til frýggja í öllu starfi</td> <td>a Frístundaerfingir eru með til þess að tryggja heilbrigða barna til fjölbreyttra og skapandi leik og starfa í þessum umhverfi</td> <td>a Leikarar eru alltaf sjálfstærðir barna þegar leikarar eru ákveðin um starfið</td> <td>a Starfið tekur mið af aldri og þroska barna</td> </tr> <tr> <td>b Frístundaerfingir eru með góðu samskiptum og hafa samstarf með börnum til að tryggja heilbrigða barna</td> <td>b Jafnvæði er fjölbreytt í öllu starfi þannig að öll börn til að njóta sín í eigna ferðum og samfélagslegum viðfangum án mismunar</td> <td>b Frjálsum leik barna er gefið góðu svigrúm</td> <td>b Frístundaerfingir eru hjálpararar til að styrka barna og skapa</td> </tr> <tr> <td>c Frístundaerfingir eru hjálpararar til að tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna</td> <td>c Frístundaerfingir tryggja heilbrigða barna til að tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna</td> <td>c Börnin hafa áhuga og eru tilbúin til að taka þátt í samstarfi við starfsfólk og leikarar</td> <td>c Börn njóta áhuga og eru tilbúin til að taka þátt í samstarfi við starfsfólk og leikarar</td> </tr> </table>	1 Börnin líka vel og eru örugg, heilbrigð og glíð	2 Börnin hafa sterka sjálfrátt og félagsferni	3 Börnin eru virkir hjálpararar og hafa jáfn tækifæri til að halda áttílu á starfi og aðstæður	4 Börnin eru áhugasöm um starfið og styrkar þeirra fer til að njóta sín	a Frístundaerfingir fenna börn til frýggja í öllu starfi	a Frístundaerfingir eru með til þess að tryggja heilbrigða barna til fjölbreyttra og skapandi leik og starfa í þessum umhverfi	a Leikarar eru alltaf sjálfstærðir barna þegar leikarar eru ákveðin um starfið	a Starfið tekur mið af aldri og þroska barna	b Frístundaerfingir eru með góðu samskiptum og hafa samstarf með börnum til að tryggja heilbrigða barna	b Jafnvæði er fjölbreytt í öllu starfi þannig að öll börn til að njóta sín í eigna ferðum og samfélagslegum viðfangum án mismunar	b Frjálsum leik barna er gefið góðu svigrúm	b Frístundaerfingir eru hjálpararar til að styrka barna og skapa	c Frístundaerfingir eru hjálpararar til að tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	c Frístundaerfingir tryggja heilbrigða barna til að tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	c Börnin hafa áhuga og eru tilbúin til að taka þátt í samstarfi við starfsfólk og leikarar	c Börn njóta áhuga og eru tilbúin til að taka þátt í samstarfi við starfsfólk og leikarar
1 Börnin líka vel og eru örugg, heilbrigð og glíð	2 Börnin hafa sterka sjálfrátt og félagsferni	3 Börnin eru virkir hjálpararar og hafa jáfn tækifæri til að halda áttílu á starfi og aðstæður	4 Börnin eru áhugasöm um starfið og styrkar þeirra fer til að njóta sín														
a Frístundaerfingir fenna börn til frýggja í öllu starfi	a Frístundaerfingir eru með til þess að tryggja heilbrigða barna til fjölbreyttra og skapandi leik og starfa í þessum umhverfi	a Leikarar eru alltaf sjálfstærðir barna þegar leikarar eru ákveðin um starfið	a Starfið tekur mið af aldri og þroska barna														
b Frístundaerfingir eru með góðu samskiptum og hafa samstarf með börnum til að tryggja heilbrigða barna	b Jafnvæði er fjölbreytt í öllu starfi þannig að öll börn til að njóta sín í eigna ferðum og samfélagslegum viðfangum án mismunar	b Frjálsum leik barna er gefið góðu svigrúm	b Frístundaerfingir eru hjálpararar til að styrka barna og skapa														
c Frístundaerfingir eru hjálpararar til að tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	c Frístundaerfingir tryggja heilbrigða barna til að tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	c Börnin hafa áhuga og eru tilbúin til að taka þátt í samstarfi við starfsfólk og leikarar	c Börn njóta áhuga og eru tilbúin til að taka þátt í samstarfi við starfsfólk og leikarar														
STARFSHÆTTIR OG VIÐFANGSEFNI	<table border="1"> <tr> <td>5 Virki samstarf er við foreldra, skóla, fjölskyldu og samfélagsfélög og öðra í grannasamtökunum</td> <td>6 Starfsumhverfið er án aðgreiningar og einkennast af öruggi, virðingu og virðing</td> <td>7 Viðfangsefni eru fjölbreytt og skapandi og miðast af áhuga barna og þroska þeirra</td> <td>8 Lýðræðislegar starfshættir, framskipti barna, val og frjálst leikur eru ríkjandi</td> </tr> <tr> <td>a Foreldrar hafa virki samstarf við starfsfólk og foreldra, skóla, fjölskyldu og samfélagsfélög og öðra í grannasamtökunum</td> <td>a Falli aðgangur er fyrir öll börn að starfinu</td> <td>a Börnin eru heilt til að vera ferðir og hjálpararar til að tryggja heilbrigða barna, þar sem virðing og samstarf eru eitt og samið leik og starfi</td> <td>a Skapandi er með til þess að styrka barna og skapa</td> </tr> <tr> <td>b Foreldrar eru áhugaðir með viðfangsefni barnanna</td> <td>b Sérstakt barn leikur hjálpararar og öflug samstarf með öllum börnum</td> <td>b Heild er upp á myndir og heildir um öðrum málum, þar sem áhersla er lögð á skapandi starf og leikþing</td> <td>b Börnin eru heilt til að koma með eigna ferðum og samstarfi og frjálsum leik</td> </tr> <tr> <td>c Foreldrar eru áhugaðir með samstarfi við starfsfólk</td> <td>c Börn til að tryggja starfið við allt starf</td> <td>c Öðrum og virðing er ríkjandi þar sem leikarar eru hjálpararar til að tryggja heilbrigða barna</td> <td>c Börn eru heilt til að fjálförðir sínar á markaðum og upplýsingum hjálpararar</td> </tr> </table>	5 Virki samstarf er við foreldra, skóla, fjölskyldu og samfélagsfélög og öðra í grannasamtökunum	6 Starfsumhverfið er án aðgreiningar og einkennast af öruggi, virðingu og virðing	7 Viðfangsefni eru fjölbreytt og skapandi og miðast af áhuga barna og þroska þeirra	8 Lýðræðislegar starfshættir, framskipti barna, val og frjálst leikur eru ríkjandi	a Foreldrar hafa virki samstarf við starfsfólk og foreldra, skóla, fjölskyldu og samfélagsfélög og öðra í grannasamtökunum	a Falli aðgangur er fyrir öll börn að starfinu	a Börnin eru heilt til að vera ferðir og hjálpararar til að tryggja heilbrigða barna, þar sem virðing og samstarf eru eitt og samið leik og starfi	a Skapandi er með til þess að styrka barna og skapa	b Foreldrar eru áhugaðir með viðfangsefni barnanna	b Sérstakt barn leikur hjálpararar og öflug samstarf með öllum börnum	b Heild er upp á myndir og heildir um öðrum málum, þar sem áhersla er lögð á skapandi starf og leikþing	b Börnin eru heilt til að koma með eigna ferðum og samstarfi og frjálsum leik	c Foreldrar eru áhugaðir með samstarfi við starfsfólk	c Börn til að tryggja starfið við allt starf	c Öðrum og virðing er ríkjandi þar sem leikarar eru hjálpararar til að tryggja heilbrigða barna	c Börn eru heilt til að fjálförðir sínar á markaðum og upplýsingum hjálpararar
5 Virki samstarf er við foreldra, skóla, fjölskyldu og samfélagsfélög og öðra í grannasamtökunum	6 Starfsumhverfið er án aðgreiningar og einkennast af öruggi, virðingu og virðing	7 Viðfangsefni eru fjölbreytt og skapandi og miðast af áhuga barna og þroska þeirra	8 Lýðræðislegar starfshættir, framskipti barna, val og frjálst leikur eru ríkjandi														
a Foreldrar hafa virki samstarf við starfsfólk og foreldra, skóla, fjölskyldu og samfélagsfélög og öðra í grannasamtökunum	a Falli aðgangur er fyrir öll börn að starfinu	a Börnin eru heilt til að vera ferðir og hjálpararar til að tryggja heilbrigða barna, þar sem virðing og samstarf eru eitt og samið leik og starfi	a Skapandi er með til þess að styrka barna og skapa														
b Foreldrar eru áhugaðir með viðfangsefni barnanna	b Sérstakt barn leikur hjálpararar og öflug samstarf með öllum börnum	b Heild er upp á myndir og heildir um öðrum málum, þar sem áhersla er lögð á skapandi starf og leikþing	b Börnin eru heilt til að koma með eigna ferðum og samstarfi og frjálsum leik														
c Foreldrar eru áhugaðir með samstarfi við starfsfólk	c Börn til að tryggja starfið við allt starf	c Öðrum og virðing er ríkjandi þar sem leikarar eru hjálpararar til að tryggja heilbrigða barna	c Börn eru heilt til að fjálförðir sínar á markaðum og upplýsingum hjálpararar														
MANNAUÐUR OG FAGLEGT STARF	<table border="1"> <tr> <td>9 Sveitarfélag miðar stefnu um frístundaheimili og stöður og faglegu starfsins</td> <td>10 Uppeldisráðgjafar ferðisráðgjafar stjórna starfsins og veita faglega forystu</td> <td>11 Starfsfólk er hæft og hefur framskipti að því að njóta áhugasömu starfsins og þekkingu í starfi</td> <td>12 Starfsfólk er jákvætt í samskiptum og kemur fram við öll börn af virðing og umhyggju</td> </tr> <tr> <td>a Sveitarfélag veitir viðgangandi heildir til eigna starfsmanna frístundaheimila, heildir til og skapa aðstæður til starfsfólks</td> <td>a Ferðisráðgjafar hafa forystu um miðan frístundaerfingis og heildir til að tryggja faglegu starfsfólki</td> <td>a Starfsfólk tryggja heilbrigða fjölbreytt og upplýsingar viðfangsefni</td> <td>a Starfsfólk koma til að miða við þarfir barnanna þar sem þannig er tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna</td> </tr> <tr> <td>b Sveitarfélag stöðir til þess og tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna</td> <td>b Við ráðgjafar er lögð áhersla til að tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna</td> <td>b Starfsfólk eru áhugaðir og heilbrigðir</td> <td>b Samfélagsleg starfsfólk til að tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna</td> </tr> <tr> <td>c Sveitarfélag stöðir fyrir miðan starfsfólk frístundaheimila</td> <td>c Ferðisráðgjafar veita starfsfólki, börn og öðrum heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	9 Sveitarfélag miðar stefnu um frístundaheimili og stöður og faglegu starfsins	10 Uppeldisráðgjafar ferðisráðgjafar stjórna starfsins og veita faglega forystu	11 Starfsfólk er hæft og hefur framskipti að því að njóta áhugasömu starfsins og þekkingu í starfi	12 Starfsfólk er jákvætt í samskiptum og kemur fram við öll börn af virðing og umhyggju	a Sveitarfélag veitir viðgangandi heildir til eigna starfsmanna frístundaheimila, heildir til og skapa aðstæður til starfsfólks	a Ferðisráðgjafar hafa forystu um miðan frístundaerfingis og heildir til að tryggja faglegu starfsfólki	a Starfsfólk tryggja heilbrigða fjölbreytt og upplýsingar viðfangsefni	a Starfsfólk koma til að miða við þarfir barnanna þar sem þannig er tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	b Sveitarfélag stöðir til þess og tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	b Við ráðgjafar er lögð áhersla til að tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	b Starfsfólk eru áhugaðir og heilbrigðir	b Samfélagsleg starfsfólk til að tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	c Sveitarfélag stöðir fyrir miðan starfsfólk frístundaheimila	c Ferðisráðgjafar veita starfsfólki, börn og öðrum heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna		
9 Sveitarfélag miðar stefnu um frístundaheimili og stöður og faglegu starfsins	10 Uppeldisráðgjafar ferðisráðgjafar stjórna starfsins og veita faglega forystu	11 Starfsfólk er hæft og hefur framskipti að því að njóta áhugasömu starfsins og þekkingu í starfi	12 Starfsfólk er jákvætt í samskiptum og kemur fram við öll börn af virðing og umhyggju														
a Sveitarfélag veitir viðgangandi heildir til eigna starfsmanna frístundaheimila, heildir til og skapa aðstæður til starfsfólks	a Ferðisráðgjafar hafa forystu um miðan frístundaerfingis og heildir til að tryggja faglegu starfsfólki	a Starfsfólk tryggja heilbrigða fjölbreytt og upplýsingar viðfangsefni	a Starfsfólk koma til að miða við þarfir barnanna þar sem þannig er tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna														
b Sveitarfélag stöðir til þess og tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	b Við ráðgjafar er lögð áhersla til að tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	b Starfsfólk eru áhugaðir og heilbrigðir	b Samfélagsleg starfsfólk til að tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna														
c Sveitarfélag stöðir fyrir miðan starfsfólk frístundaheimila	c Ferðisráðgjafar veita starfsfólki, börn og öðrum heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna																
BJARGIR OG SKIPULAG	<table border="1"> <tr> <td>13 Skilvirki upplýsinga- og samskiptatækni styrkir við starfsfólk og fjölbreyttan hátt</td> <td>14 Starfsfólk er skilvirki og tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna</td> <td>a Heilbrigða frístundaheimila og öðrum heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna</td> <td>a Fjölbreytt starfið af viðfangsefni og tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna</td> </tr> <tr> <td>a Sveitarfélag veitir viðgangandi heildir til eigna starfsmanna frístundaheimila, heildir til og skapa aðstæður til starfsfólks. Frístundaheimilum er einn og samið leik og starfi</td> <td>a Sveitarfélag veitir barna og tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna</td> <td>b Skapandi starfsfólk, samstarf öðrum og virðing starfsfólks eru einn og samið leik og starfi</td> <td>b Starfsfólk og heildir eru fjölbreytt og tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna</td> </tr> <tr> <td>c Upplýsinga- og samskiptatækni er eitt til samstarfs við foreldra og þess samstarfs heildir</td> <td>c Tæki er á milli barnanna og þess heildir til að tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna</td> <td>c Aðgangur til heilbrigða heildir öðrum, heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna</td> <td>c Heilbrigða frístundaheimila er eitt til þess að tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna</td> </tr> </table>	13 Skilvirki upplýsinga- og samskiptatækni styrkir við starfsfólk og fjölbreyttan hátt	14 Starfsfólk er skilvirki og tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	a Heilbrigða frístundaheimila og öðrum heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	a Fjölbreytt starfið af viðfangsefni og tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	a Sveitarfélag veitir viðgangandi heildir til eigna starfsmanna frístundaheimila, heildir til og skapa aðstæður til starfsfólks. Frístundaheimilum er einn og samið leik og starfi	a Sveitarfélag veitir barna og tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	b Skapandi starfsfólk, samstarf öðrum og virðing starfsfólks eru einn og samið leik og starfi	b Starfsfólk og heildir eru fjölbreytt og tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	c Upplýsinga- og samskiptatækni er eitt til samstarfs við foreldra og þess samstarfs heildir	c Tæki er á milli barnanna og þess heildir til að tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	c Aðgangur til heilbrigða heildir öðrum, heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	c Heilbrigða frístundaheimila er eitt til þess að tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna				
13 Skilvirki upplýsinga- og samskiptatækni styrkir við starfsfólk og fjölbreyttan hátt	14 Starfsfólk er skilvirki og tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	a Heilbrigða frístundaheimila og öðrum heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	a Fjölbreytt starfið af viðfangsefni og tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna														
a Sveitarfélag veitir viðgangandi heildir til eigna starfsmanna frístundaheimila, heildir til og skapa aðstæður til starfsfólks. Frístundaheimilum er einn og samið leik og starfi	a Sveitarfélag veitir barna og tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	b Skapandi starfsfólk, samstarf öðrum og virðing starfsfólks eru einn og samið leik og starfi	b Starfsfólk og heildir eru fjölbreytt og tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna														
c Upplýsinga- og samskiptatækni er eitt til samstarfs við foreldra og þess samstarfs heildir	c Tæki er á milli barnanna og þess heildir til að tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	c Aðgangur til heilbrigða heildir öðrum, heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna	c Heilbrigða frístundaheimila er eitt til þess að tryggja heilbrigða barna og tryggja heilbrigða barna														

Sjálfsmatstæki fyrir frístundaheimili

Stjórnarráð Íslands
Mennta- og menningarmálaráðuneytið

Frístundaheimili – leikur og nám á forsendum barna

Bemahefti um frístundaheimili

Menntastofnun Menntamála 2020

HLUTVERK FRÍSTUNDAHEIMILA

Meginhlutverk frístundaheimila fyrir 6-9 ára börn er að bjóða þeim innihaldsrikt frístunda- og tómstundastarf í barnvænu og skapandi umhverfi þar sem starfshættir einkennast af frjálsum leik og vali.

Stússið

Samband íslenskra
sveitarfélaga

> Sveitarfélög

Sveitarfélög

Á landinu eru 62 sveitarfélög og ég heimsótti heimasíður hjá 41 sveitarfélagi

Fjölmennasta sveitarfélagið var með um 22.000 íbúa og fámennasta sveitarfélagið með um 219 íbúa

Á landinu eru 174 grunnskólar og ég skoðaði 71 þeirra

Undanskilin voru stærstu sveitarfélögin s.s. Reykjavík, Hafnarfjörður og Kópavogur.

Meira um tölur

Af 71 heimasíðu fann ég
**markmið með starfinu hjá
33 skólum**

**Hjá 3 skólum var talað
um viðfangsefni**

Grunnupplýsingar hjá 64
skólum

**Engar upplýsingar hjá 7
skólum**

Heimasíður grunnskólanna

SKÓLINN ▾

NÁM ▾

STOÐÞJÓNUSTA ▾

NEMENDUR ▾

HAGNÝTT ▾

GAGNLEGT EFNI

FRÍSTUND

INNTRITUN Í
SKÓLANN

Hvað skal barnið heita?

Frístund	Frístundaheimili	Dægradvöl	Skjól
Frístundaskólinn	Skólaskjól	Skóladagheimili	Dagskóli
Skólavistun	Skólasel	Frístundasel	Lengd viðvera
	Frístundavistun	Heilsdagsskóli	

Hinu ýmsu birtingarmyndir

„Frístund er órjúfanlegur hluti af heildarstarfi xxx skóla og litið er á starfið í xxx sem mikilvægan hluta af uppeldisstarfi skólans“

„Starfsemi skóladagheimilisins byggist að öllu leyti á þeirri uppeldislegu stefnu sem skólinn hefur sett sér“ (grunnskóli út á landi í 1900 manna sveitarfélagi)

Starfskrá frístundaheimilis (Sveitarfélag með 575 íbúa!)

Foreldrahandbók (tveir skólar)

Markmið

„Að veita börnunum öruggt, skemmtilegt og umhyggjusamt umhverfi utan hefðbundins skólatíma. • Frjáls leikur • Útivist • Sköpun „

„Öllum börnum í yngri árgöngum grunnskóla skal gefinn kostur á þjónustu frístundaheimila. Frístundaheimili er frístundavettvangur barna með áherslu á val barna, frjálsan leik og fjölbreytileika í viðfangsefnum og umhverfi. Við skipulag þjónustu frístundaheimila skal tekið mið af þörfum, þroska og áhuga hvers og eins“.

„Markmið starfsins er að sameina uppeldi og menntun við hæfi, að þeim líði vel og fái notið sín í frjálsum leik, þar sem sá tími sem þau dvelja er í raun frítími þeirra“

„Í frístund leitumst við við að tryggja börnunum fjölbreytt og uppbyggileg viðfangsefni“

„Helstu áherslur í starfinu eru öryggi, útivist, hreyfing, fjölbreytni, tómstundir, íþróttir og vellíðan“

„Viðfangsefni barna í frístund eru sérstaklega tengd list- og verkgreinum, útivist og hreyfingu, ásamt góðri tengingu við nám og viðfangsefni þeirra í skólanum“

Og svo þetta:

- „Samkvæmt viðmiðunarstundaskrá eiga elstu bekkir grunnskóla að vera 37 kennslustundir í skólanum á viku hverri. Yngstu bekkirnir eiga hins vegar einungis að vera 30 stundir. Til að gæta hagkvæmni í skólaakstrinum er gripið til þess ráðs að fylla upp í þennan mismun með því að yngri nemendur fara í „Frístund“. Í Frístundinni gera börnin ýmis gagnleg verkefni og leika sér. Frístundin fer fram bæði úti og inni“
- „Gæsla til skólaloka er úrræði fyrir nemendur sem eru með færri vikustundir en 37 á viku og þurfa að bíða eftir skólabíl eftir að tímasókn þeirra lýkur“
- „Frístund er í boði fyrir börn í 1. – 4. bekk. Henni er ætlað það hlutverk að vera öruggur samastaður fyrir börnin. Þar geta þau dvalið að loknum skóladegi við ýmis verkefni, s.s. leiki, listir og útveru. **Reynt er að efla vináttu meðal barnanna** og þau hvött til að koma með hugmyndir að því starfi sem fram fer í Frístund“

Samantekt

